

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1939, Trih. Arad

ARAD, ANUL 54. No. 261.

1939. november 16., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Teljesen meggyusult a holland és belga államfők békítési kísérlete

Elkeseredett küzdelem folyik a tengereken és a gazdasági élet minden vonatkozásában, a nyugati hadszíntéren azonban nincs jelentősebb fegyvertény

Egyre jelentősebbé válik Olaszország szerepe a Balkánon

London. Az angol sajtó továbbra is jóindulatú és meleg érdeklődéssel követi az olasz irányítás mellett folyó balkáni diplomáciai tevékenységet. A News Chronicle, a Daily Mail és a Daily Express nagy fontosságot tulajdonít ezeknek a mind élénkebben folyó tanácskozásoknak. Beszámolnak a lapok a magyar kulturális bizottság római látogatásáról és kiemelik azt a beszédet, amelyet Mussolini miniszterelnök intézett a magyar kiállóság tagjaihoz és amelyben az olasz-magyar barátságot méltatta. A Daily Mail szerint Olaszország most Románia, Bulgária, Magyarország, Törökország megbékítésén fáradozik és ebben az irányban érdeklődik Szófiában és Budapesten is. A lap kiemeli, hogy a Szentszék is nagy figyelemmel kíséri ezeket a tárgyalásokat. A News Chronicle szerint az olasz külügyminisztériumban néhány nap óta Magyarország és Olaszország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimérvítéséről folynak tanácskozások. Az angol lap szerint a megalakítandó balkáni államközösségnek az lenne a főcélja, hogy megakadályozza a szovjet terjeszkedési céljait a Fekete-tenger partján.

Berlin elintézettnak tekinti a holland-belga békekezdeményezést

Berlinből jelentik: Ribbentrop hírodalmi külügyminiszter szerdán fogadta a belga nagykövetet és a holland követet, akikkel a Führer nevében közölte, hogy a holland királynő és a belga király által kezdeményezett békekötésnek az angol és francia kormány részéről történt határozott elutasítása után, a kérdést a német kormány is elintézettnak tekinti (Dunaposta.)

Berlin. A belga és holland uralkodók békeajánlatára készített német választ ma elküldték a brüsszeli és hágai német követnek. E szerint a választ a mai nap folyamán megkapta a holland és belga kormány.

Páris. (Rador.) A semleges sajtó jelentése alapján a francia sajtó is beszámol a német válaszról, amelyet a német kormány a belga-holland békekötésre adott. Bár a válasz hivatalos szövege még nem került nyilvánosságra, úgy tudják, hogy a német kormány Lengyelország elfoglalását természetesen tekinti, az Ausztriába és Csehszlovákiába való bevonulást pedig jótéteménynek minősíti. Ilyen körülmények között tehát elfogadhatóknak nyilvánítja azokat a tényeket, amelyek tulajdonképpen Franciaországot és Angliát a háború megindítására készítették.

Németország biztosítani akarja külpolitikájának eddigi eredményét

London. (Rador.) Az angol sajtó hollandiai információkra hivatkozva azt írja, hogy Németország elutasító választ adott a békekötvető javaslatra. A Daily Telegraph szerint

Németország olyan békét akar, amely biztosítja eddigi hódításait.

Hitler kancellár egy pillanatig sem gondolt arra, hogy az elfoglalt területekből egy tennyérvnyit is visszaadjon. A Times nagybetűs cikkben jelenti be, hogy

Németország visszautasította a békekötvetést.

A válaszjegyzék már-már is érkezett Hágába.

Budapest. Az Est, berlini külön tudósítója jelenti: Hogy mit tartalmaz a német válaszjegyzék, az Páris és London állásfoglalása

után pillanatnyilag sem lehet kétséges. Nyilvánvaló, hogy

Németország semmi szín alatt nem hajlandó belemenni olyan béketárgyalásokba, amelyeknek előfeltételeit Anglia és Franciaország szabták meg.

Ez az alapgondolat vonul végig, diplomáciai körök értesülése szerint a német válaszjegyzéken, amely egészen rövid és

alig terjed egy gépirásos oldalra.

Róma csodálkozik...

Róma. A Giornale d'Italia párisi tudósítója Lebrun elnök válaszával foglalkozik és megjegyzi, hogy a válaszból különösen az a feltűnő, hogy a szövetségesek Ausztria feltámasztásához ragaszkodnak. Ezt a követelést azért lehet az olasz lap szerint különösnek tartani, mert Franciaország már elismerte Ausztriának Németország által történt bekebelezését.

Minisztertanács Londonban

London. (Rador.) Chamberlain miniszterelnök, akinek egészségi állapota rohamosan javul, szerdán miniszteri tanácsülésen elnökölt.

A francia pénzügyminiszter londoni látogatásáról közlik, hogy a látogatás célja a két ország közötti pénzügyi kérdések rendezése, az Egyesült-Államokban történő hadianyag vásárlások kibővítése és az aranykészletek

Magyarország helyzetét ismereti a francia sajtó

Budapest. (Dunaposta.) A francia sajtó legutóbbi számaiban nagy érdeklődéssel foglalkozik Magyarországgal. A „Temps” Magyarország gazdasági helyzetével kapcsolatban megállapítja, hogy a gazdasági után pótlás és az árak alakulása tekintetében Magyarország igen kedvező viszonyok között él. Egyes beviteli árucikkektől eltekintve, az árak nem változtak. A magyar kormány vállandó figyelemmel kíséri a gazdasági helyzetét és máris elfojtotta a háztulajdonosoknak a házbérek emelésére irányuló

megőrzésének ügye volt. A francia pénzügyminiszter angol-francia pénzügyi együttműködést sürgetett, hogy jóvátehessek azokat a pénzügyi veszteségeket, amelyek a francia mozgósítás következtében állottak elő.

Párisból jelentik: Reynaud francia pénzügyminiszter és Sir Simon angol kincstári kancellár tanácskozást folytatott amelyről a következő hivatalos nyilatkozatot adták ki:

„A két miniszter megtárgyalta a két ország között fennálló szoros gazdasági együttműködés kérdését és arra a megállapításra jutottak, hogy ezt a kapcsolatot még inkább ki kell mélyíteni.” (Dunaposta.)

Fontos intézkedések Utrechtben

Amszterdam. Hivatalosan közlik, hogy ma reggel megkezdődött Utrecht város kiűritése. Az összes asszonyok, gyermekek és betegek kötelesek eltávozni a városból. A férfiaknak szabad választásukra bízták, hogy maradnak-e, vagy mennek. Hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy tisztán övön-tézkedésről van szó, melyből semmiféle következtetést sem lehet levonni az általános helyzetre.

A francia pénzügyminiszter londoni beszéde

London. Megirtuk, hogy a francia pénzügyminiszter Londonba érkezett, ahol beszédet mondott. Reynaud francia pénzügyminiszter beszéde során többek között a következőket jelentette ki:

— Sohasem kételkedtem abban, hogy Hitler az erőszak útjára fog térni és kísérletet fog tenni arra nézve, hogy Európát meghódítsa. Ebben a tudatban fogtam hozzá egy hatalmas hadsereg felállításához szükséges anyagi keret előteremtéséhez. Már akkor hozzákezdünk repülőgépek és tankok előállításához. Ellátogattam Németországba és amikor onnan visszatértem kijelentettem, hogy egy háború előtti időszakba léptünk, mert saját megfigyelésem szerint, Németország már régen teljes erővel a háborúra készült elő. Háborús előkészületeink ekkor meghatványozódtak. Most pedig benne vagyunk a háborúban.

A müncheni merénylet, a Daily Herald és az Angriff

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelelenti: A Daily Herald nevű angol lap a müncheni merénylet színhelyéről képet közöl és címben azt írja: „A bomba szerencsétlenségre nem talált célt.” Az Angriff című német lap ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Daily Herald, amely — mint a többi angol kormánylap — cenzurázva jelenik meg, brutálisabban és tisztábban nem fejezhette volna ki az angol titkos szolgálat gyilkoló szándékait.

törekvéseit. Idézi a francia lap Vargha József magyar miniszter szegedi beszédét, a melyben kijelentette, hogy lehetséges, hogy hosszú háború esetén Magyarország nem tarthatja fenn gazdasági szempontból a mai kiváltságos helyzetét, de minden jel arra vall, hogy a gazdasági helyzet hosszú európai válság esetén sem lenne nagyon súlyos. Az „Excelsior” Magyarország fegyverkezésével foglalkozik és azt állapítja meg, hogy Magyarország óvatosan készül fel a védelemre.

A „DACIA“ nyereményei a f. hó 15-i huzáson:

400.000 lelt nyert a 537781 sz. sorsjegy	Bucuresti
100.000 „ „ „ 18749 „ „	Cluj
100.000 „ „ „ 97565 „ „	Cluj
100.000 „ „ „ 52675 „ „	Botosani
100.000 lelt nyert a 10352 sz. sorsjegy	Botosani

ezenkívül sok 40.000 leies és még más kisebb-nagyobb nyeremény.

A nov. 18.-iki huzásra érvényes sorsjegyek 17-én estig még vásárolhatók az aradi főbizományosnál: **ARADI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁRNÁL** Bulev. Reg. Maria 13.

A gazdasági háboru

A most dúló nagy küzdelem döntőjelentőségű fejezete — amint azt annyszor hangsúlyozták — a gazdasági háboru. Ebben a vonatkozásban eddig elkéseredettebb a harc mint a nyugati hadszíntér fegyveres mérkőzése. A gazdasági háborút érintett legújabb jelentéseink a következők:

Belgrad: A Németországba irányuló jugoszláv fakivitelben fennakadás következett be. Ezt azzal magyarázzák, hogy a német részről kinált árak nem felelnek meg a termelők követelményeinek és a jugoszláv fa konfunkturájának. A jugoszláv-német tárgyalások során is felvetették a jugoszláv kúdtörtség tagjai az árak emelésének szükségességét és már akkor is kijelentették, hogy a Németországba irányuló fakivitel a jugoszláv termelők számára egyáltalában nem kedvező, mivel a fát jobb áron és sokkal rövidebb idővel más módon értékesíteni más irányban.

Amszterdam: A holland nemzeti bank aranykészlete az utóbbi hetekben 45 millió forinttal csökkent. (R.)

London: A Daily Telegraph stockholmi levelezője jelenti, hogy bár hivatalosan az elhalasztás kifejezést használják, megállapítható, hogy a német-svéd kereskedelmi tárgyalások megszakadtak. A tudósító szerint a német követelések rendkívül súlyosak voltak és többek között azt is állították, hogy Svédország szakítsa meg minden összeköttetést a nyugati hatalmakkal. A svéd megbízottak erre azt válaszolták, hogy ennek a követelésnek teljesítése összeérhetetlen a semlegességgel. A németek erre kijelentették, hogy rövidesen úgy is lehet lenné fog válni az Angliával való kereskedelmi összeköttetés. Ez a fenyegetés állítólag azt jelenti, hogy Németország tengeralattjáró háborút indít a semleges kereskedelmi hajói ellen is, amelyeket minden előzetes figyelmeztetés nélkül fognak elsüllyeszteni. (R.)

Newyork: A Newyork Times jelenti, hogy az amerikai kormány elhatározta, hogy a repülőgépipart anyagilag támogatja, hogy a repülőgép gyártást fokozhassa. Erre azért van szükség, hogy az amerikai nemzetvédelem kívánalmait kielégíthessék. A lap szerint az Egyesült-Államokban ezidőszereint csak 1700 repülőgép készül, míg Németország képes havonta 2500 gépet előállítani. (R.)

Harc szárazon, vizen és a levegőben

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következő: „Szerdára virradó éjjel csökkentett haditevékenység volt.”

A Havas távirati ügynökség katonai szakértője a következőket közli: „A tegnapi rossz időjárás következtében a fronton uorvzólván pihenő volt. A kedvezőtlen időjárás miatt a légi tevékenység teljesen szünetelt és mindössze kisebb felderítéseket végeztek. A gyalogsági járőrök között is jelentéktelen összecsapások voltak.”

Berlin. A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése: „A nyugati hadszíntéren csekély helyi tüzéses tevékenységen kívül nem történt különösebb esemény. Az angol tengerügyi hivatal egy angol torpedóromboló elsüllyedését hozza nyilvánosságra, amelyet német aknák pusztítottak el. Ezenkívül egy német tengeralattjáró megtorpedózta s elsüllyesztette a Macra nevű angol gőzöst. Tengeralatt-

járóink az utóbbi hét alatt 26.000 tonna firtartalmu ehénséges hajót süllyesztettek el és 1 hajót zsákmányoltak.”

A Német Távirati Iroda összefoglaló jelentést közöl a legutóbbi napokban lefolyt heves harcokról, melyek egy stratégiaiul fontos magaslát birtokáért folytak. Ez a magaslát november 6-ika óta többször cserélt gazdát. Ezen a napon ugyanis először a franciák intéztek támadást a magaslát ellen. Támadásaikat a legkülönfélébb módon indították meg. Néha tüzéses előkészítéssel, néha anélkül, máskor pedig a francia csapatok támadását francia repülőgépek is támogatták. A magaslát jelenleg is a német csapatok kezében van. Rámutat ezután a jelentés arra, hogy az éjjel-nappal folyó harcok során kitünően érvényesült a német csapatok eltökéltsége. A fiatal katonák és a világháború harcosai szilárd egységbe olvadtak és így vívták ki a sikereket.

Londonból jelentik: Az angol diplomáciai körök érdekében adatokat szolgáltatnak az angol légi haderők legutóbbi tevékenységéről. E szerint az utóbbi napokban az angol repülők több ízben is felderítő repüléseket végeztek Németország felett. Ezekről az utóbbiakról mindig eredményesen tértek vissza és nagy számú fényképfelvételeket hoztak magukkal. Többször mélyen behatoltak Németország területére, jóllehet néha német vadászrepülőgépekkel is találkoztak. Az egyik angol repülőgép olyan magasan szállott, hogy a pilóták kénytelenek voltak igénybevenni oxigénkészletüket is. Egy-egy repülőút legalább 1300 kilométernyi

Az angol flotta hajszája az „Admiral Scheer“ ellen

A City of Flynt elfogatása óta, — amelyet a német tizezertonnás „zseb-cirkáló”, a Deutschlandnak tulajdonítanak — a semleges államok sajtójában megerősödött az a feltevés, hogy

ezidőszereint két, esetleg három német cirkáló vadászik a tengeren a szövetséges nyugati hatalmak hajóira, még pedig a Deutschlandon kívül az Admiral Scheer és valószínűleg az Emden is.

A probléma természetesen igen közelről érinti elsősorban Angliát és éppen ezért a külügyminisztériumhoz közelálló Daily Telegraph tengerészeti szakértője hosszabb cikkben foglalkozik a nyílt tengeren cirkáló német hadihajók tevékenységével.

A lap tengerészeti szakértője megállapítja, hogy a City of Flynt elfogatásán kívül

a Deutschland süllyesztett el október 5-én a Stonegate nevű angol gőzöst, valamint a Lorentz W. Hansen nevű norvég hajót.

és megállapíthatólag feltartóztatott 2 másik norvég hajót is, melyeket azonban nem kobzott el.

A listáról azonban hiányzik a szeptember 30-án elsüllyesztett másik nagyobb angol gőzös, a Clement nevű.

amelyet szintén az Admiral Scheer számlájára kell írni. A cikkírónak egyébként az a nézete, hogy az Admiral Scheer, amely eddig az Atlanti óceán déli részén működött, váratlanul áttette működésének színhelyét a Csendes óceánra. Ezt a hirtelen hadmozdulatot a Daily Telegraph szakértője annak tulajdonítja, hogy

hosszu volt. A felderítő repülőgépek néhány kivételével valamennyien sértetlenül tértek vissza kiindulási pontjaikra.

Londonból jelentik: Az angol alsóházban Buttler külügyi államtitkár válaszolt az egyik képviselő kérdésére és kijelentette, hogy Németország ismételt hangsúlyozta, hogy a háboruban nem használ mérgezőgázokat.

Genf. A Vörös Kereszt genfi nemzetközi bizottságának közlése szerint a bizottság jogsúlt arra, hogy a hadviselő országokban internált, vagy hadifogságban levő egyénekhez szigorú családi természetű üzeneteket továbbítson. Ugyanilyen intézkedéseket tehet meg a bizottság Lengyelország egyes részeibe is. Minden ilyen közlést a Genfi Vörös Kereszt nemzetközi bizottságához kell beküldeni lehetőleg angol-francia, vagy német nyelven.

Lisszabon. Az Atlanti óceánon egy német buvárhajó kedden elsüllyesztett egy norvég kereskedelmi gőzöst. Egy közelben tartózkodó angol cirkáló azonnal a helyszínre sietett és mélytengeri gránátokkal elsüllyesztette a német tengeralattjárót. A norvég hajó legénységét a cirkáló vette a fedélzetére és Lisszabonban partra tette.

Amszterdam (Rador.) A Vega nevű svéd gőzöst, amely Hollandiába tartott és fát szállított, egy német tengeralattjáró feltartóztatta s az egyik német kikötőbe kísérte.

London (Rador). A Reuter iroda jelentése szerint Eden meglátogatta a Maginot-vonalnak a franciák által megszállt részét és 70 méternyire a föld mélyében ebédelt. Kijelentette a francia erődítések olyan hatalmasak, hogy azok bevehetetlenek. Anglia örökké hálás lehet Franciaországnak, hogy idejében kiépítette a Maginot-vonalat.

Berlinből jelentik: A német távirati iroda jelenti: Az angol kormány — saját bevallása szerint — Németország teljes megsemmisítésére tör és ezzel kapcsolatban a Hamburger Fremdenblatt berlini levelezője azt írja, hogy a kereskedelmi háboruban igen jelentősek a németek által elért sikerek. A háború eddigi eredményei alapján megállapítható, hogy Anglia uralma a tengeren nem képes teljesen megbénítani a német kereskedelmi tengerészetet és az angol tengerészet jelentős veszteségeket szenvedett. Semleges megfigyelők észrevételei szerint az angol blokádnak nem érin- ti súlyosan Németországot.

az angol admirális erélyes harcot indított az Admiral Scheer ellen.

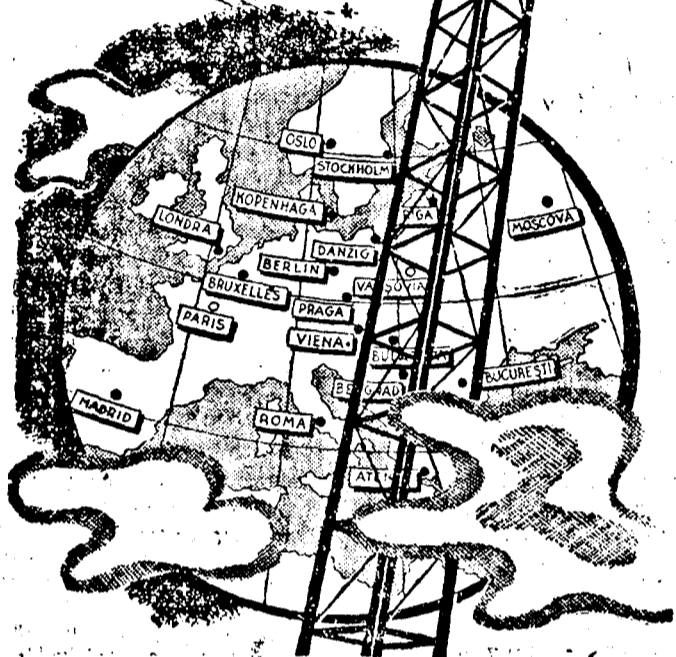
A tengerészeti szakértő közli azokat a megállapításokat is, amelyekből kiderül, hogy a flottabázis nélkül működő Admiral Scheert hogyan látták el szénrel, élelemmel és egyéb üzemanyaggal. Megállapítást nyert, hogy október 9-én a Borkum nevű német kereskedelmi hajó elhagyta Montevideot és azon az utvonalon haladt, amely nagyjából egybeesik az Admiral Scheer utvonalaival. Néhány nappal később a Dresden elindult Valparaisóból, a Havelland pedig a costaricai Punta Arenasból. Kétségtelennek tartják, hogy ezek a német hajók látták el az Admiral Scheert a szűk séges üzemanyagokkal.

A német zseb-cirkálók üzemanyagellátása

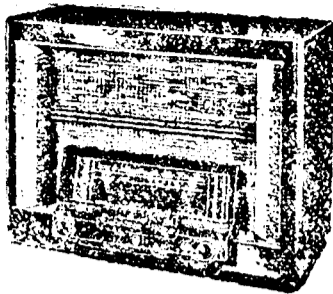
A zseb-cirkálók további utvonala nézve támpontot nyújtott az angol admirálisnak az a megállapítás, hogy október 20-án az Emmy-Frederic nevű német tankhajó nagy olajrakománnyal kifutott a mexikói Tampicoból. öt nappal később pedig a Togo nevű gőzös hagyta el Kongo torkolatánál fekvő bomai kikötőt.

A Daily Telegraph tengerészeti szerkesztője most ismét azt jelenti, hogy az amerikai kikötőkben tartózkodó német kereskedelmi gőzösök gyanús tevékenységbe kezdtek: a legutóbbi napokban négy nagy német hajó elhagyta az amerikai kikötőket és kifutott a Csendes óceánra élelmiszer és tüzelőanyag rakománnyal. Az a feltevés, hogy titkos parancsra találkoznak a Csendes óceánon az Admiral Scheer cirkálóval, hogy annak felszerelését kiegészítsék.

**MOST
KELL RÁDIÓT
HALLGATNI!**

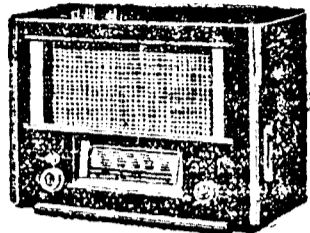
- Onműködő Linodyne rendszerű hangoló
- Nagyszerű vétel rövid hullámon.
- Tökéletes hangszabályozás.
- 13 m. hullámsáv.

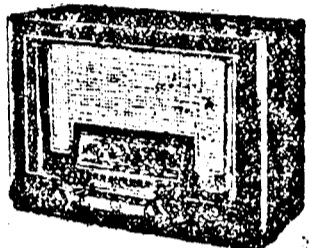
355 X. számu készülék. Szuper 3 hullámsávval. Automatikus hangoló. (Linodyne rendszer). Onműködő hullámsáv-váltás. Csodás vétel rövid hullámon. Pre-ampl. áramkör sziléntoda lámpával. 13 m. hullámsávval. Megvilágított állomásjelző. Szabályozható szelektivitás. Csodás hang. Kivétele en kiváló hangszóró. Tökéletes hangszabályozás. Katódsugár-hangolásjelző.

**AZ ÚJ
PHILIPS
1940
KÉSZÜLÉKEK
ÖNMŰKÖDŐ
LINODYNE
rendszerű
hangolója
a rádiónak
új lelkes
híveket**

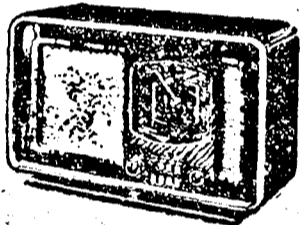
szerez!

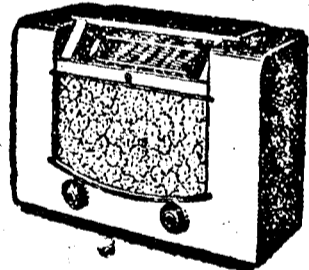
480. Szuper 3 hullámsávval. A negatív reakció sokkal jobb vételt biztosít, mint hasonló áru bármilyen más készülék. Izléses modern doboz. Megvilágított arany skála.

680. Ebben az árkategóriában a legkétségtelenebb készülék. Szuper 3 hullámsávval. Linodyne rendszerű automatikus hangoló. Onműködő hullámsáv-váltó. Bármely állomást hangolhat bármely gombbal. A negatív reakció csodás vételt biztosít.

660. Onműködő hangolás 8 gombbal. Nagyszerű vétel rövid hullámon. Tökéletes tisztaságú és színes hang. Ez néhány tulajdonsága a 660 számu készüléknek amelyet Philips elegáns dobozban mutat be.

756 B. A legjobb 6 lámpás elemes szuper, amely ma kapható. Csodás hang. Kiváló vétel rövid hullámszávon. Elegáns doboz. Takarékos áramfogyasztás.

Felszerelve a híres piros PHILIPS MINIWATT lámpákkal

**AZ ÖSSZES KÉSZÜLÉKEK
KAPHATÓK HAVI RÉSZLETEKRE**

Főlerakat **PHILIPS RÁDIÓ-SALON** Rosenfeld Géza
Arad és a megye részére **Telefon: 12-25.**

„A céhtörvény nem ismer nemzetiségi kérdést

Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelentti: Molin Virgil szenátor, a Munkakamarák országos elnöke tegnap Temesvárra érkezett, ahol elélelőtt a Munkakamara nagytermében a Temesi céhek elnökeivel tartott értekezletet. Molin Virgil szenátort a temesvári Munkakamara elnöke, Roscoban Gheorghe, a Resica Művek főfelügyelője üdvözölte és egyúttal hosszabb beszédben rámutatott azokra a nagyjelentőségű intézkedésekre és törvényekre, melyeket Ralea munkaügyi miniszter az ország dolgozóinak érdekében hozott. Ezután kez-
vett vette az értekezlet, melyen valamennyi cég

megbizottja előhozakodott kívánságaival. Az értekezlet után Molin Virgil szenátor fogadta az Aradi Közlöny munkatársát és a céhek keretén belül a kisebbségekre vonatkozólag a következő nyilatkozatot adta:

„Az 1938. októberében hozott új céhtörvény nem ismer kisebbségi kérdést. Valamennyi román állam-

polgárnak egyforma jogai és kötelességei vannak, tekintet nélkül nemzetiségi, vagy etnikai származásukra. A törvény előírja, hogy mindazon iparosok, akik hasonló foglalkozással bírnak, céhekbe tömörüljenek. Ez Ralea miniszter elgondolása volt és a céhek vezetőiségeit tekintve, kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a kisebbségek ezekben számarányuknál és súlyuknál fogva megfelelően képviselve vannak.

URANIA Telefon: 12-82.

3-kor mérsékelt, 5, 7,15, és 9.30 órakor.

A leghatalmasabb szovjet-világfiim a hazátlanokról

EMIGRÁNSOK Az üldözött nép szenvedésteli elele

Főszereplők a legnagyobb orosz színészek: **Zuskin, I. Blumenthal, Tamarina Karev.**

Ezen a héten a kedvezményes jegyek nem érvényesek.

A jegyeket a torlódás elkerülése miatt, kérjük a pénztárnál előre megváltani!

A COLECTURA OFICIALA nyereményei a november 15-iki húzás alkalmával:

400.000	Leit nyert No. 486 182 Cluj
100.000	" " " 3717 Bucuresti és Arad
100.000	" " " 25662 Bucuresti
100.000	" " " 41653 Bucuresti
100.000	" " " 67708 Bucuresti és Arad
valamint számos kisebb nyeremény.	

A folyó hó 18-iki húzásra november 17-én este 11 óráig vásárolható sorsjegy.

Aradi elárnsító: **OLARIU I. Str. Bratianu No. 8.**

Marta Alexandru dr. királyi helytartó:

„Vissza kell térni a becsületes polgári haszon elvéhez“

Temestartomány királyi helytartója Aradra érkezett, hogy meghallgassa a közönség panaszait

Szerda délelőt váratlanul Aradra érkezett Marta Alexandru dr., Temestartomány királyi helytartója. A hivatalos úton levő kormányzót a hatóságok vezetői fogadták, majd gépkocsiján — amellyel Temesvárról Aradra utazott — a jószágkormányozóság palotájához hajtott, ahol meglátogatta az itt elhelyezett állami intézményeket: a mezőgazdasági kamarát, az erdőfelügyelőséget, a folyammérnökséget és a kataszteri hiva-

talt. A mezőgazdasági kamara részéről Pop Emil mérnök, kamarai igazgató fogadta és vezette az előkelő látogatót, aki különben Popescu Nicolae mezőgazdasági vezérfelügyelő, Temestartomány mezőgazdasági szolgálatának vezetője és Liviu Ionascu tartományi igazgató kíséretében érkezett Aradra. Az erdészeti felügyelősnél Rosescu Gheorghe igazgató szolgált felvilágosításokkal és tájékoztatással a kormányzónak.

Magyar kívánságok a királyi helytartó előtt

Megérkezése alkalmával közölte a királyi helytartó a helyi hatóságok vezetőivel, hogy ittartózkodását a közönség panaszainak és kívánságainak meghallgatására kívánja felhasználni. Ennek megfelelően a városvezetőség a rövid idő lehetőségeit felhasználva nyilvánosságra hozta, hogy aki kihallgatást kíván a helytartótól, az jelentkezzen a polgármesteri hivatalban. Többen gyűltek össze Vlad Alexandru tábornok polgármester tükárának szobájában, amikor fél 1 órakor megkezdődtek a kihallgatások. Elsőnek Széll Lajos dr. nyugalmazott táblabíró, ügyvéd, a római katolikus egyházközség világi elnöke nyert beocsajtást és terjesztette elő mondanivalóját.

Elsőször az állampolgári pótösszeírással kapcsolatos néhány fontos kérdést intézett a királyi helytartóhoz. Így elsősorban azt, hogy aradi vonatkozásban miért kívánják az állandó bejelentett lakhelynek 1918. december 1-étől vagy 1921. július 26-ától történő folyamatos igazolását, amikor a törvény kimondja: a fentjelzett két időponiban való ittartózkodást kell a kérvényezőnek igazolnia.

Marta Alexandru dr. válaszában rámutatott arra: nem kívánják a folyamatos és megszakítás nélküli lakhelyigazolást, hanem ahhoz ragaszkodnak, hogy legalább huzamosabb ittartózkodást igazoljon a kérvényező.

Széll Lajos dr. második előterjesztése arra vonatkozott, hogy a sok utánjárást megszüntetendő,

a város a jövőben hivatalból kérje az állambiztonsági rendőrségtől annak igazolását, hogy az állampolgári néviervezékbe való utólagos bejegyzésre jelentkezettek nem szerepelnek az idegenkerőli készített kimutatásban.

Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy a kérvényezőknél maguknak kell beszerezniük ezt az okmányt. Még hozzáfűzte ehhez Széll Lajos dr., hogy

súlyos feyzelés büntetés terhe mellett feyzék felöllessé a tisztviselőket a sürgős elintézésért.

Ugyanezen az intézkedésnek a kiterjesztését kérte a népesedési hivatal vonatkozásában is. A királyi helytartó ezekre a kérdésekre is megértő választ adott és kijelentette, hogy

afaposabb tanulmányozás után megtehetően intézkedik.

Szóba hozta Széll Lajos dr. a légvédelmi előadások ügyét is és megemlítette, hogy

Aradon nem rendezhették meg a magyar nyelvű légvédelmi előadásokat.

Marta Alexandru dr. kijelentette, hogy ennek engedélyt nem ő tagadta meg és

elvélez nincs is kifogása líventermészeti engedély kiadása ellen.

Hozzászólta a kérdéshez Vlad Alexandru tábornok polgármester is és megemlítette, hogy

a városvezetőség a magyar nyelvű légvédelmi ismeretterjesztést a maga részéről hathatósan támogatja, amiről már akkor is tanubizonyosságot

tett, amikor hozzájárult a magyar nyelvű légvédelmi tájékoztató-füzet kiadásához. Ugy a királyi helytartó, mint a polgármester további bizodaláról biztosította a magyar közönséget.

Ugyancsak a légvédelmi intézkedésekkel kapcsolatosan tetje szavá Széll Lajos dr., hogy több helyen, ahol már elkészültek a légvédelmi fedezékek, a város műszaki szolgálatának közegei kihágási jegyzőkönyveket készítettek azon a címen, hogy a fedezékeket előzetes engedély nélkül készítették el.

Napirenden: a drágaság és a munkanélküliség

— A magam részéről a lehető legbehatóbban foglalkozom ezzel a problémával és a törvények által megszabott keretekben igyekszünk olyan intézkedéseket életbeléptetni, amelyek úgy az áremelkedéseket, mint az üzérkedést megakadályozzák. Olyan esetekben, amikor az áremelkedés meggátolása érdekében a szabadforgalom visszaállítása, vagyis a maximális ár megszüntetése mutatkozott szükségesnek, ezt is megértjük. Így a városvezetőség előterjesztésére hatálytalanítottuk a rizskása maximális árát és ugyancsak visszaállítottuk a friss tojás szabad forgalmát. Fzzel szemben a télre eltett, régebben vásárolt tojás maximális ára 1.50 lel maradt. A hორიხუსტ, valamint az izomhús ugyancsak nem maximális, mert ezek a hűseműek már inkább luxus-cikkeknek számítanak és elsősorban azon cikkek árát kell maximalizálni, amelyeket a szegényebb nép rétegek fogyasztanak.

— Sainálattal állapítom meg. — folytatta a királyi helytartó — hogy az üzérkedéssel kapcsolatban Aradról érkezik a legtöbb panasz és legutóbb is legnagyobb fájdalomra három esetben súlyos bírságot kellett kizóni aradiakra. Tudvalevőleg három mézáróst jelenként 30 ezer leles bírsággal sújtottunk kihágás címén. Mint volt bíró, természetesen méretelelem az enyhítő körülményeket is, de kezemet köti a törvény és az abban megállapított minimális bírságnál alacsonyabbat nem lehet kivetni.

— Az ilyen bírságok elkerülése végett felhívást intéztek a kereskedőkhez, hogy gondosan tartsák be a törvény rendelkezéseit. Annak a régi kereskedelmi tisztességnél kell visszatérnie, amely a „becsületes polgári hasznót“ tartotta szem előtt. Az utóbbi időben azonban, sajnós, előfordul, hogy ehét a tradicionális kifejezésből csak a „hasznót“ marad meg, de a becsület hiányzik. Felhívom a kereskedőket, hogy elégedjenek meg ezekben a nehéz időkben kisebb haszonnal. Egy vállalat nem hozhat mindig nagy hasznót és ma minden társadalmi rétegnek ki kell vennie részét azokból az áldozatokból, amelyeket az idők megkövetelnek.

— Behatóan foglalkoztat a munkások helyzete. Az egyes iparágakban fenyegető nyersanyaghiány munkás elbocsátásokhoz vezethet a termelés csökkenése következtében. Eppen ezért idejében eljártunk az illeté-

Hangsúlyozta Széll Lajos dr., hogy ezeknek a fedezékeknek elkészítése egyrészt rendkívül sürgős volt, másrészt éppen a város műszaki szolgálatának helyszíni utbizozítása alapján történt. a jóhiszeműség tehát kétségtelen és kihágási jegyzőkönyvnek nincs helye.

A római katolikus gimnázium ügye

Végül, az aradi római katolikus gimnázium nyilvánosságot fogának ügyét terjesztette a királyi helytartó elé az aradi római katolikus egyházközség világi elnöke. Rámutatott arra, hogy az új középiskolai oktatási törvény szerint a jövőben megszűnik a vizsgarendszer és a tanulók az évközben történő osztályozás alapján nyernek évvégi minősítést. Nem méltányos tehát, hogy amikor az országban mindenütt megszűnik az évvégi vizsga, csak az aradi kath. gimnázium növendékei számára — azon osztályokban, amelyek még nem nyerték el a nyilvánossági jogot — maradjon fenn a vizsgakötelezettség. Marta Alexandru dr. királyi helytartó figyelmesen meghallgatta az erre vonatkozó fejtegetéseket és azt tanácsolta, hogy az aradi róm. kath. egyházközség, mint iskolafenntartó, nyújtson be külön kérvényt ebben a vonatkozásban.

Aradi problémák hivatalos ismeretelése

Széll Lajos dr. után Lepa Caius dr., az aradi tanítóképző igazgatója járult a királyi helytartó elé, utána Furnica Alexandru aradi postafőnök és Martin B. Ioan lapszerkesztő jelentkezett kihallgatáson. Közben megérkezett BirtoIon Aurel szenátor, a mezőgazdasági kamara elnöke, aki szintén megjelent a helytartó előtt. A mezőgazdasági kamara elnökével egyidőben kihallgatáson jelent meg Albu Simion munkakamarai elnök és Pacurar Octavian munkafelügyelő is. Ugy a munkakamara elnöke, mint a munkafelügyelő, részletesen ismertették a helyi munkaviszonyokat, amelyekkel kapcsolatosan a királyi helytartó különösen a munkanélküliség kérdéséről és az inaskérdésről érdeklődött. Mindkét előterjesztés során rámutattak arra, hogy

nagyobbarányu munkanélküliség veszélye fenyegetne abban az esetben, ha a nyersanyagellátás körüli zavarokat nem sikerülne kikiszöbólni.

Végül két, jelentéktelenebb magántermészeti kérdést terjesztett a királyi helytartó elé két aradi polgár, ezután pedig az aradi kisebbségi sajtó munkatársait fogadta Marta Alexandru dr., akik mindenképp a drágasággal, valamint az üzérkedés elleni küzdelemmel kapcsolatban tetek fel kérdést.

kes kormánytényezőknél a nyersanyagok beszerzésének biztosítása végett. Különbösen is

nagy súlyt fektetünk arra, hogy a lehetőségekhez képest a lakosság összes jogos kívánságainak eleget tegyünk. Ugyancsak a munkások helyzetével kapcsolatban felhívást intéztek a munkaadókhöz, hogy elbocsátásokat ne eszközöljenek.

A munkanélküliek számának növekedése csak a fogyasztás, az üzleti forgalom csökkenéséhez vezethet, ami éppen a vállalatoknak, a kereskedőknek nem érdeke.

Hazafias kötelességünk egymáson segíteni és ez ma a társadalom minden egyes tagjának át kell éreznie.

Fontos kérdés az állampolgári pótösszeírással kapcsolatban

Az utólagos állampolgársági beiratkozással kapcsolatban az újságírók azt a kérdést tolmácsolták, hogy az ittjást ne csak a népesedési hivatal bizonyítványával, hanem a város által levezetett vizsgálat alapján kiadott, ugynevezett helyhatósági bizonyítvánnyal is lehessen igazolni. Ezt rendszerint tanuvallomások alapján szokták kiadni.

— Ilyen bizonyítványokat nem vehetünk alapul, mert a tanuvallomásoknál visszaélések történhetnek, — mondotta válaszában a helytartó. — Ellenben

olyan esetekben, amikor a kérvényező itakását nem tudja a népesedési hivatal által kiállított bizonyítvánnyal igazolni, erről iratot kell kérnie és ennek melléklésével bármilyen más igazolványt vagy okmányt adhat be, amelyből kitűnik, hogy a kérdéses időpontban valóban itt lakott.

Ilyenek lehetnek adónyugták, szerződések, cégbejegyzési iratok, vagy bármilyen más okmányok, amelyekből világosan kitűnik, hogy a kérvényező a törvény követelményeinek megfelel.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a délutáni órákban meglátogatta az aradi rendőrséget, majd még néhány hivatalos látogatás után gépkocsin visszautazott Temesvárra.

CORSO Telefon: 20 65.

Legújabb hirdadó.

3, 5, 7.15 és 9.30 órakor.

SIGFRIED-VONAL

**HAVASOK KIRALYA
LOUIS TRENKER-rel**

Rövidesen jön a „MAGINOT-VONAL“

Evangelikus nőegyleti tombolával egybekötött **Mikulás tea-délután** december 3-án fél 5 órai kezdettel **az Iparos Otthonban**

Megsemmisítette az aradi választást és új elnökséget nevezett ki Aradra a Magyar Népközösség országos központi vezetősége

Palágyi Jenő dr. főorvost, az aradi lutheránus egyház főgondnokát nevezték ki az új huszonöttagú átmeneti vezetőség elnökévé. Purgly László, a Népközösség központi elnöki tanács tagja iktatja be rövidesen tisztségébe az aradi új népközösségi tisztikart

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: A Romániai Magyar Népközösség központi elnöki tanácsa Kolozsvárott november 15-én Bánffy Miklós gróf elnökletével ülésezett, amelyen jelen voltak: dr. Gyárfás Elemér, gróf Haller István, báró Jósika János, dr. Kolombán József, Koós Károly, gróf Teleki Ádám elnöki tanács tagok, dr. Tusa Gábor a Népközösség központi jogi tanácsosa, valamint dr. Gros László, a Népközösség központi igazgatója.

Az elnöki tanács az aradvárosi népközösségi tagozat választási ügyében előző ülésén háromtagú bizottságot küldött ki a beérkezett felebhezéseket foglalt állítások és az aradi helyzet megvizsgálására. A bizottság dr. Kolombán József vezetésével, Bartha Ignác dr. és Teleki Ádám gróf részvételével lefolytatta Aradon a vizsgálatot, amely alatt az ott élő magyarság minden rétegének képviselőivel megbeszélést folytatott.

Az elnöki tanács november 15-iki ülésén dr. Kolombán József ismertette a bizottság jelentését, amelynek megvitatása után az elnöki tanács a következő határozatot hozta:

„Az elnöki tanács meghallgatta 1939 november 15-én a kiküldött bizottság jelentését, mely szerint az aradi tagozat alakuló közgyűlését nem szervezték meg szabályszerűen, nem folytatták le szabályszerűen. Továbbá az aradi Népközösség minden rendű tagjai nagy többségének a kiküldött bizottság előtt kifejtett nézete az, hogy a választás eredménye nem szolgálja a Népközösség szervezeti szabálvaiban lefektetett célokat és nem biztosítja a békés társadalmi munkát. Az elnöki tanács az aradvárosi tagozat folyó év október elsején tartott alakuló közgyűlése, illetve a tagozat vezetőségének azon megjelölt megválasztása ellen beadott felebhezések alapján, a kiküldött vizsgálóbizottság tényleges megállapításainak figyelembevételével megállapítja, hogy az október elseji közgyűlés nem a Népközösség szervezeti szabályzata rendelkezéseinek megfelelően alakult meg és folytatott le, ennél fogva az ezen a közgyűlésen megválasztott tagozati tisztikar és intézőbizottság érvényes megbízást nem szerzett, az október elseji választás érvénytelen és semmis, nem különben az ezen a közgyűlésen hozott összes határozatok is.

„Mindezek alapján az elnöki tanács, figyelemmel a szervezeti szabályzat rendelkezéseire, nemkülönben Aradváros magyarsága összes társadalmi rétegei nagy többségének a vizsgálóbizottság előtt megnyilvánult óhajára, — utasítja az aradvárosi tagozatot, hogy szabályszerűen összehívott és megtartott új közgyűlésen válassza meg vezetőségét. A Népközösség aradi tagozata összes ügyeinek vezetésére, a szervezeti szabályzatnak megfelelő szervezés keretében az alakuló közgyűlés érvényes megtartásáig tartó ideiglenes megbízatással, dr. PALÁGYI Jenő főorvos elnöklete alatt és BALATONI Mihály nyugdíjgyesületi elnök, BARANYI Ferenc iparos, BALINT András munkás, CSENKA Gábor magántisztviselő, CZÉGKA Tibor kereskedő, DÁNIEL Péter földbirtokos, DÖMÖTÖR Bertalan főmérnök, DÖMÖTÖR László főmérnök, FISCHER Aladár főgimnáziumi igazgató, HENTSCHEL István bankfőpénztáros, HORVÁTH Hugó munkás, SZ. JAKAB Géza főszerkesztő, JAKABOS György munkás, JOMFART Lajos ny. őrnagy, KOVALOVSKAI József munkavezető, MATUZ András elektrotechnikus, PARECZ Béla dr. ügyvéd, FÖHM Tivadar magántisztviselő, REINHART Gyula hutoriparos, RUTTKAI György kereskedő, dr. SZÉLL Lajos ügyvéd, UZSORA István asztalos, ZOMBORI Gyula fodrászmester és ZSOLTÉSZ Ernő munkás-tagokból álló bizottságot küldik ki azzal, hogy a fentiek beiktatására PURGLY László elnöki tanács tagját kéri fel. Az

elnöki tanács felkéri a Népközösség elnökét, hogy ezt a bizottságot, ha annak szükségét látja, újabb tagokkal egészítse ki.”

A Népközösségi központi elnöki tanácsának döntése, amely az aradi magyarság kebelében az egyetértő munka alapjait kívánja megvetni, alkalmas arra, hogy kielégítse Arad magyar közvéleményét.

Abban az átmeneti bizottságban, mely a szervező munkát lefolytatja, valamint az új közgyűlést és a választást előkészíti, képviselőket nyertek az aradi magyarság különböző intézményei, az egyes társadalmi osztályok, a különböző foglalkozási ágak, nemkülönben a nemzedéki aktív csoportok, úgy hogy mindezek érdekeinek összehangolásával olyan munka kezdődhetik, amely ennek a harmonikus együttműködésnek révén szolgálja Arad összmagyarságának érdekeit.

Az emelt bizottság teljes jogu felhatalmazást kapott a három népközösségi szakosztály

Elszakai

raitaütéssel:

Pénzhamisító-társaságot leplezett le az aradi rendőrség

Több hétig tartó megfigyelés után pénzhamisítókat tett ártalmatlanná az aradi rendőrség bűnügyi osztálya. Mintegy három héttel ezelőtt történt, hogy

Marcu Viorel rendőrtiszt, a bűnügyi osztály főnöke arról értesült, hogy egy ismeretlen férfi 50, 100 és 250 leies ércpénzeket hamisít.

Heteken keresztül tartó megfigyelés alapján megállapították, hogy

a pénzhamisító üzem Buzsákban, a Gh. Groza-ucca 2. számú házban működik.

Az elmúlt éjszaka folyamán Marcu Viorel bűnügyi rendőrfőnök Marcu és Torsan nyomozók kíséretében lesbe állott a megjelölt háznál, megfigyelték, hogy

az éjfél órákban, miután a házbeliék nyugovóra tértek, a házban lakó Kiss Tódor 33 esztendőes műszerész hozzákezdett a pénzhamisításhoz.

Kiss Tódor nem ellenkezett. Kinyitotta az ajtót s sápadtan fogadta a rendőrség embereit. A rendőrség bűnügyi osztályán Marcu

ATELEFON-HIVATAL

indomására hozza a n. é. közönségnek, hogy a folyó hó végéig

DIJMENTESEN SZERELI FEL A TELEFONT

egy havi előfizetési díj-ellenében.

Ne veszítse el az alkalmat!
Ha telefonja van, időt és pénzt takarít meg!

Az új telefonkönyv, amely magába foglalja az összes telefonelőfizetők neveit Transilvania és Banat területéről (az új előfizetőket is) évi december hó folyamán jelenik meg.

S. A. R. DE TELEFOANE

felállítására és arra, hogy ennek után

bevonja még a közös munkába az aradi magyar társadalom különböző osztályainak azon egyéniségeit, akik a központi tagvezetőség sorában nem szerepelnek.

de akiknek bevonása révén teljesebbé válik az itteni népközösségi tagozat társadalmi, közművelődési és gazdasági munkaképessége. A kolozsvári határozat lefektette az alapokat, most már rajtunk áll a fezzelmezt és céltudatos munka

Viorel nyomban megkezdte a leplezett pénzhamisító kihallgatását. Elmondotta, hogy

már a múlt év őszén próbálkozott az ércpénzek hamisításával,

kísérletei azonban nem vezettek eredményre. A tél folyamán újabb kísérletei ugyancsak kudarcra végződtek és

az első sikerültebb hamis száz és ötvenlejeseket a tavasszal gyártotta, majd később megkezdte a 250 leiesek gyártását is.

Vallomása szerint a hamis pénzek gyártásában egy Tare Florea nevű biharmegyei származású férfi segédkezett neki, aki Aradon a Iustineanu-ucca 89. számú házban lakott Costea Iuliana nevű vadházastársával együtt. Kiss Tódor szerint közel tízezer lei értékben megfelelő ércpénzt hamisítottak és azokat

Costea Iuliana és Bucvan Catia, Oituz-ucca 8. szám alatt lakó asszony segítségével hozták forgalomba, részben Aradon, de főleg az aradmegyei vásárokon alkalmával.

FORUM filmszínház. — Tel.: 20-10.

G. W. PABST monumentális rendezésében. egy esemény az 1001 éjszakából és mégis a napjainkból, a francia filmvilág legelragadóbb sztárjával,

A HÁREM TITKAI

Román-híradó:

Öfelsége II. CAROL király

gyermekkorával és a román-magyar válogatott futball-mérkőzéssel.

FOX-híradó a franciák által megszállott területekkel és Maginot-vonal-i látképekkel.

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor.
3 órakor matiné olesó helyárrakkal.

Ma premier!

Megérkeztek

a legújabb típusú „MEDIATOR” és egyéb gyártmányú rádiókészülékek, melyek kedvező fizetési feltételek mellett és Consum-könyvre lehetnek...

Koch Dániel -nál Arad, Str. Eminescu 2.

A legfőbb kartelbizottság elnökének nyilatkozata a drágulásról

Bucurestiből jelentik: Perieteanu Grigore, a legfelsőbb kartelbizottság elnöke, a Jurnalul című lapnak nyilatkozott az üzérkedés leküzdésével kapcsolatban. Nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

„Az árak emelkedése nagy részben az általános gazdasági és pénzügyi helyzetnek tudható be. Nem tagadható azonban, hogy ugyanúgy, mint a múltban is megjelentek a hirhedt társadalmi hiénák. Azt mondják, hogy az áruhiány okozza az árak emelkedését. Fel kell vetnünk tehát a kérdést, hogy vajon az áruhiány nem az árak elrettése következtében állott-e be. A társadalom hiénáit minden kimélet nélkül üldözöbe kell venni. Az a kifejezés, hogy „minden kimélet nélkül” azt jelenti, hogy a jelenlegi rendszer a szabadságvesztésen, valamint a bírságon kívül az árak elkobzásához és méltányos áron való eladásához is folyamodhatna. Véget kell már vetni a hirtelen meggazdagodott azon tömegének, amelyet minden társadalmi katasztrófánál megtalálunk. Megállapítható egyben, hogy egyes kereskedelmi és iparágak, valamint kartellek arra kényszerültek, hogy az áremelésekhez való hozzájárulást kériék arra való tekintettel, mert a szállítási költségek, a nyersanyagok árai emelkedtek, másrészt pedig a vállalatok fizetésemeléseket adtak.

— **RENDSZERES MAGYAR BAROMFI KIVITEL ANGLIABA.** Budapestről jelentik: A napokban Londonba elindult baromfi próbaszállítmányok a lényegesen hosszabb ideig tartó szállítási idő ellenére is nagyon kedvező állapotban érkeztek meg, úgy hogy ezek alapján most már rendszeres baromfi szállítmányokat indít a magyar export az angol fővárosba. Az utóbbi két hét alatt 110 vagon magyar baromfit vettek át az angolok. Az angolok által fizetett ár igen kedvező.

— **Dr. Han Erő** belgyógyász hazaérkezett, rendeléseit újból megkezdte.

Márkus Miklós

vizvezetékek szerelő és bádós mesterségből vállal. Bui. Reg. Ferdinand 63 (v. a. D. n. g. l. 2)

Galvanizálást és nikkerezést olcsón vállal!

— **Repülőgépszerencsétlenség Constanta közelében.** Constanta közelében repülőgépszerencsétlenség történt. Egy repülőgép, melyet Marza főhadnagy vezetett és amelyen rajta kívül Miloyjci főhadnagy foglalt helyet, leszállás során szerencsétlenül járt. A két pilóta súlyosan megsérült.

Új temetkezési vállalat! Lacsán János

ARAD A LEGOLCSÓBBÁK SAJÁT KÉSZÍTMÉNYEK! BUL. REG. FERDINAND 47. TELEFON: 2397.

— **LEJÁRT AZ IDEGENELLENŐRZÉSEL KAPCSOLATOS JELENTKÉZÉSI HATÁRIDŐ.** A Romániában tartózkodó külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyének meghosszabbítására vonatkozó kérvények benyújtási határideje szerdán, november 15-én lejárt. Az aradi állambiztonsági hivatalhoz, amelynek körzetébe közel 500 külföldi állampolgár tartozik, szerda estig 120 érdekelt nyújtotta csak be iratát. Egyelőre még nem tudni, hogy mi történik azokkal, akik a törvényes határidőn belül nem adták be a tartózkodási engedélyük meghosszabbítására vonatkozó kérvényét és okmányokat.

Nem raboltak a gyulavarsándi gyilkos merénylet tettesei

— akik 84 ezer leit, nagyszegű pengőt és régi magyar pénzeket hagyták a gyilkosság színhelyén

Rövid tudósítás alapján megirtuk azt a megdöbbentő kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságot, amelyet november 13-ról 14-re virradó éjszaka követte el az aradmegyei Gyulavarsánd községben. Az áldozat a 62 éves özvegy **Borsi Mihályné** volt, akit a bestiális, kegyetlen gyilkosok házának udvarán lévő kútjába dobtak, úgy hogy a szerencsétlen asszony belefulladt a mély kutba. A gyilkosságról ma ujabban az alábbi részleteket közlik:

Az aradi ügyészségről a gyilkosság hírének vétele után **Greavu Andrei** ügyész és dr. **Luszt Ferenc** helyettes törvénytudós orvos szálltak ki Gyulavarsándra, hogy lefolytassák a vizsgálatot, illetve a boncolást. Greavu ügyész a csendőrség eddigi vizsgálata alapján a következőket állapította meg: Özvegy Borsi Mihályné, Kiss Katalin, aki gyulai születésű volt, egyetlen

leányával, a 28 éves, mindkét szemére világtalan **Erzsi**kével lakott együtt. Jómódu asszonynak ismerték az özvegyet, aki kis házában teljes visszavonultságban élt.

November 13-án éjszaka két ismeretlen egyén kopogtatott a ház kapuján.

A kistermetű, gyenge testalkatú asszony kietett a kapuhoz és beengedte az ismeretleneket, akik bizonyára valami hihető kifogással magvarázták éjszakai látogatásukat.

Abban a pillanatban azonban, hogy a kapu becsukódott mögöttük, rávetették magukat a szerencsétlen asszonyra, több ütést mértek rá, majd felemelték és bedobták a kutba s hogy biztosak legyenek

az asszony halálában, két súlyos fadaragot is utána dobtak.

Ezután betörték a lakásba, ahol a vak leányra támadtak rá. Ezután megdöbbentő részletekkel közöl arról a vizsgálat, hogy a bestiális kegyetlen támadók

erőszakos merényletet követtek el a világtalan leány ellen.

aki magával tehetetlenül még segítségért nem kiálthatott.

A szobában egyébként a dulakodás nyomain kívül semmi bűnjelet nem találtak. A gyilkosoknak nem lehetett rablási szándékuk, mert a szekrényhez nem nyúltak és semmit nem vittek el a szobából.

Amikor ügyészi rendeletre kivijították a szokrényeket 84 ezer lei készpénzt, nagyszegű pengőt és régi magyar pénzeket találtak. Így nyilvánvaló, hogy

a rablógyilkosság tettevése megdőlt.

A tettesek csak gyilkoltak és erőszakot követtek el, majd elmenekültek.

Luszt Ferenc dr. hatósági orvos elvégezte a boncolást és megállapította, hogy

a hatvankétszázötven asszony halála fulladás következtében állott be.

Külsérelmi nyomokat is talált dr. Luszt Ferenc, de ezek közül egyik sem volt halálos.

A gyilkossági ügyben a csendőrség a legérelvebben nyomoz. A mai napon egy őrizetbevétel is történt, de azt hiszik, hogy a tulajdonképpeni gyilkosok már elmenekültek a faluból.

Végkiárusításból

len- és pamuvásznakat, kimaradt asztalneműket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— **CSÜTÖRTÖKÖN LEJÁR A GÉPJÁRMŰVEKEL VALÓ JELENTKÉZÉS HATÁRIDEJE.** Az aradi rendőrség közlekedési ügyosztálya közli az érdekeltekkel, hogy a gépjárművek jelentkezésének határideje csütörtökön, november 16-án lejár. A rendőrség felszólítja a gépjármű-tulajdonosokat, hogy saját érdeklükben tegyenek elvet jelentkezési kötelezettségüknek, mert a kihágókkal szemben szigorúan járnak el.

— **NÉMET RENDŐRSÉG AZ ELFOGLALT LENGYEL TERÜLETEN.** Krakkó. (Rador). A Német Távirati Iroda jelenti: A németek által elfoglalt lengyel területen német rendőrséget létesítettek, amelyek hatáskörébe tartoznak a közbiztonsági intézkedések. A lengyelországi német rendőrség a jövőben csak a németek vagyonát és életét védelmezi. Két hónap alatt sikerült kézrekeríteni azokat a bűnözőket, akiket a lengyelek a német csapatok bevonulása alkalmával a fegyházakból kibocsájtottak.

— **KÉT LEIEL LESZÁLLÍTOTTÁK A DISZNÓHUS ÁRÁT NAGYVÁRADON.** Nagyváradról jelentik: Hétfőn délután tartott ülést a városnázán az ármegeállító bizottság az érdekképviselet kiküldöttének bevonásával. Hosszas tanácskozás után a disznóhús árát két leiel leszállították, a marhahús árát pedig egy leiel felemelték.

Tiszti vizsgára jelentkezhetnek a kiszogált önkéntesek

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A nemzetvédelmi minisztérium ismerteti azt a királyi rendeletét, amelynek értelmében mindazok az önkéntesek, akik katonaságukat már leszolgálták és a 71-ik szakasz értelmében sorozták be őket, joguk van jelentkezni a tartalékosvizsgákra.

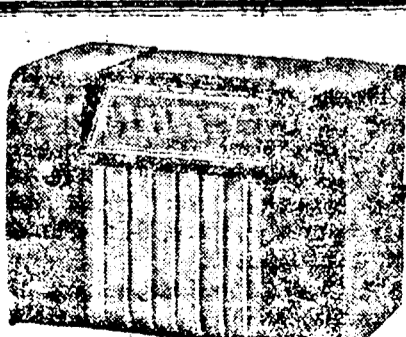
Egy másik királyi törvényrendelet értelmében a sorozási törvény 71. és 72. szakaszai szerint besorozottak, akik katonai éveiket már leszolgálták és nem kapták meg a káplári vagy szerzsenti rangot, 30 napos fegyvervagykorlat után örevezetől káplárrá, káplárból pedig szerzsenti léphetnek elő.

— **ÖTÖDIK EMELETRŐL UGROTT LE EGY 59 ÉVES BUDAPESTI ÜGYVÉD.** Budapestről jelentik: Gismann Jakab dr. 59 éves budapesti ügyvéd a Király-ucca egyik házában ötödik emeletéről az udvarra vetette magát. Nyomban meghalt. Öngyilkosságának okát még nem tudják.

— **Súlyos tépkocsiszerecsényesértesítés Bucurestiben.** Bucuresti. Bucuresti közelében súlyos szerencsétlenség történt, egy autóbussz sofőrje génet egy homokdombnak hajtotta, amelynek következtében az autóbussz felborult. Sopteanu N. és Dobrita V. az utasok közül meghalt, míg másik husz utas súlyosan megsérült.

— **Elítélt magyar nyilaskeresztes vezető.** Budapestről jelentik: Kemény Gábor báró, volt magyar nyilaskeresztes vezető héthavi szabadságvesztésre ítélték. Másik két nyilasvezért is szabadságvesztéssel sújtottak.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszertár, Str. Eminescu
KÁRPÁTI gyógyszertár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszertár, Piața Avram Iancu

Megérkeztek a legújabb csodás rádiók!

GRAETZ, SCHAUB, MINERVA, 2500 leitől kezdve; FUMIG, KAPSCH, RADIONE, ZENIT, IMPERIAL.

Hammer Zsigmond & Fia Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27. Telefon: 18-47.

A „MERCUR“ Colecturánál a következő számok nyertek a 15-iki huzáson:

Lei 400.000 nyert a 85945 sorsjegy
 „ 100.000 „ „ 36508 „
 „ 40.000 nyert 30 sorsjegy,
 ezenkívül még sok kisebb-nagyobb nyeresemény.

A november 18-iki huzásra érvényes sorsjegyek 17-én, pénteken estig még vásárolhatók a főbizományosnál:

GOLDSCHMIDT BANK RT-nál Aradon

SPORT KÖZLÖNY

Törölték a Gloria CFR-t az A) ligából

Helyt adott a legfelsőbb fellebbezési bizottság a Mures folyamodványának — Eltiltották a vesztegetett kapust és a vesztegetőket

Bucuresti. Tegnap került a legfelsőbb fellebbezési bizottság elé a Gloria CFR.—Mures-ügy, amelynek rövid története a következő:

A Gloria CFR ellen a marosvásárhelyi Mures folyományosnál a két csapat selejtező mérkőzéseiből kifolyólag, miután a Mures azt állította, hogy a Gloria CFR megvesztegette a marosvásárhelyi csapat kapusát 30.000 lelei és kérte az illetékes szövetségi fórumot, hogy a Gloria CFR helyére a Mures csapatát sorozza az A) ligába.

A tegnapi ülésen közel 3 óra tárgyalás után hivatalos nyilatkozatot adtak ki, mely szerint hatályon kívül helyezik a nemzeti bajnoki bizottság augusztus 9-iki határozatát (ezzel került ugyanis be a Gloria CFR, az A) divízióba) és a Gloria CFR-t törlik az A) ligás csapatok sorából. A bizottság határozata a továbbiakban úgy intézkedik, hogy a Gloria CFR-t 5000 lelei pénzbüntetéssel sújtják, az ominózus mérkőzést pedig 3:0 gólaránnyal a Mures javára igazolják. A megvesztegetett Várdajt egy évre, a vesztegető Farkast két évre tiltották el a Gloria CFR egyik vezetőjét. Makkalt pedig kiltották az FRFA helyiségeiből.

A Gloria CFR vezetői közül Ibraileanu mérnököt és Lupascut 3—3 hónapra tiltották el a sportműködéstől.

A határozat mindazonáltal hiányos, miután arról nem intézkedik, hogy vajjon a Gloria CFR mezürepedett helyére a Mures kerül-e be az A) ligába, vagy pedig az A) liga létszáma az 1939—40. futballévben tizenegyre csökkentett marad-e.

Akár az egyik, akár pedig a másik alternatíva lép majd életbe, annyi bizonyos, hogy a Gloria CFR eredményeit törlik és az A) liga táblázata a Gloria CFR nélkül a következőképpen alakul:

1. Venus	8	5	1	2	20	6	11
2. CAMT	8	5	1	2	15	13	11
3. Rapid	8	4	2	2	19	13	10
4. Carpati	9	4	1	4	11	12	9
5. Sp. Studentesc	8	2	5	1	18	13	9
6. AMTE	8	4	4	12	12	8	
7. Unirea Tricolor	9	3	2	4	9	16	8
8. Ripensia	8	3	2	3	14	14	8
9. Juventus	8	1	4	3	9	15	6
10. UDR	8	1	4	3	8	14	6
11. Victoria	8	1	2	5	3	10	4

Az Olimpia—AAC-mérkőzés lesz a kerületi bajnokság vasárnapi rangadója

Teljes torduló az első-osztályban

Az alkerületi elsőosztályú bajnokság egyik legfontosabb mérkőzését most vasárnap bonyolították le és azon az Olimpia győzött a Crisana felett. A bajnokság nagy esélyese tehát a veretlen, pontvesztés nélküli Olimpia, amely azonban vasárnap újabb akadály előtt áll: az AAC ellen kell mérkőznie.

Az Olimpia—AAC mérkőzés, amely az atléták sporttelepén kerül lebonyolításra, nemcsak azért bír különös jelentőséggel, mert könnyen a bajnokság végső őszi sorrendjét befolyásolhatja, hanem azért is, mert a két csapat között régi rivalizálás áll fenn. Az Olimpia kétségtelenül kitűnő formában levő csapat, viszont az AAC-ban is meg vannak azok a képességek, amelyek alkalmassá teszik az együtttest egy meglepetésre és így végig izgalmas, érdekes és magasszínvonalú küzdelem várható.

Izgalmas és érdekes meccs várható az Astra—Crisana CFR találkozásra is, amely a gyári csapat pályáján kerül lejátszásra. A Crisana kétségki-

vül jobb együttes, de a hazai pálya különösen az Astrának jelent alig behozható előnyt. Kemény küzdelem várható és az eredmény igen közel lehet a döntetlenhez.

A Banatul a Titanust látja vendégül és itt is régi elleniabasok találkoznak. A hazai pálya a Banatul támogatja, de a Titanus is éppen úgy győzhet még ellenfele otthonában is, ha csapársora jobban játszik, mint legutóbb.

Az AMTE-pályán a Transilvania és az Egyetértés mérkőznek és ez a mérkőzés nyílt, remélhetőleg szép küzdelmet fog hozni. Az a csapat fog győzni ezen a mérkőzésen, amely a kapu előtt nem tévőzik és jobban kihasználja a kínálózó helyzeteket.

A Tricolor és az Unirea mérkőzésre alighanem Ujaradon kerül sor és itt is hatalmas harc várható a bajnoki pontokért. A Tricolor csapat hétről-hétre javul és nagyon könnyen le is győzheti a favorit Unireát.

11. Egyetértés	9	2	1	6	13	40	5
12. Crisana CFR	9	2	—	7	14	40	4
13. Tricolor	10	1	—	9	8	48	2

Olasz—magyar ökölvívó válogatott

mérkőzést bonyolítanak le vasárnap Budapesten délelőtti 11 órai kezdettel. A mérkőzésre a magyar ökölvívó-csapat a következő összeállításban áll fel: Podány, Bondi, Frigyes, Torma II., Mándi, Sziget, Jászai, Homolya. A versenyen két lengyel pontozó-bíró fog szerepelni.

O Nem végleges még a bucaresti-i csapat összeállítása Berlin ellen. A vasárnapi Berlin—Bucuresti mérkőzésre készülő bucaresti-i válogatott jelölték tegnap kiadós edzést tartottak. A végleges csapatot még nem jelölték ki, de előreláthatólag a következő összetételű lesz Bucuresti csapata: Sadvoski — Sfera, Neurescu (Lengher) — Vintila, Rasinaru (Juhász), Lupas — Simos, Bogdan, Auer (Humis), Bodola, Gica Popescu.

A Gloria ifjusági csapata biztosan tör a bajnokság felé

Az ifjusági bajnokságban is már vége felé közelednek az őszi küzdelmek és még két forduló, valamint néhány elmaradt mérkőzés van hátra. A Gloria kitűnő ifjusági együttese biztosan tör az őszi bajnokság felé és már 3—3 tiszta ponttal vezet a mögöttes következő csapatokkal szemben. A helyezésekért a hátralevő mérkőzéseken még nagy küzdelem várható és a bajnoki táblázat a vasárnapi forduló után a következőképpen alakult:

1. Gloria	9	8	—	1	53	3	16
2. Hakoah	10	6	3	1	39	16	15
3. ATE	9	6	1	2	32	11	13
4. Olimpia	10	6	—	4	28	24	12
5. Astra	8	5	1	2	25	15	11
6. AMTE	9	5	1	3	22	15	11
7. Transilvania	10	4	2	4	23	21	10
8. AAC	9	4	—	5	16	13	8
9. Unirea	9	3	1	5	19	34	7
10. Titanus	9	3	—	6	21	33	6

A volt szépségkirálynő útja a Miss-választástól a vizsgálati fogságig

— Neve?

A kérdésre a választ ne nalljuk meg. Valamikor nem kérdezték tőle, mert mindenki tudta. Itt Aradon mindenki. Abban az időben a szép leányokat — Maurice de Valfefe ur remek ötlete alapján — királynő címet illette meg. Városonként választották a szépeket és a szépségkirálynőt, a legszebb Miss, képviselte városát az országos, majd a világversenyeken.

A hölgy, akinek a fenti rövid kérdést feladták, évekket ezelőtt Miss volt és ezt meg is érdemelte. A szép, fiatal leány karrierje ezzel elindult. A társaságok kedvence lett, körülrajongott Miss volt és nyilvános szereplésének egy időre az véget vetett, hogy férjhez ment. A Missék szokványos karrierje második felvonáshoz érkezett ekkor.

A harmadik felvonásban kezdődött a bonyodalom. A férj meghalt és a fiatal özvegy, akit a Miss cím most már csak régebbi sikereire való tekintettel illett meg, elindult — a lejtőn. A még mindig fiatal és csinos szépségkirálynőt kalandjai egészen az ügyészségig sodortak, azonban tekintve, hogy jelentéktelen ügyről volt mindössze szó „ad acta” helyezték az iratokat... Most azonban kissé súlyosabb körülmények között jutott el az egykori Miss, a főügyési asztal elé.

„Kényes körülmények között egy találgán 15 ezer leit vett el észrevétlenül...”

Igy szól a rendőrségi jegyzőkönyv egyrésze, amelynek kíséretében az ügyészségre állították elő a megtévedt fiatalasszonyt. Jonescu S. Petre vezető-főügyész maga hallgatta ki, majd utána letartóztatási indítvánnyal kísértette át a vizsgálóbírószágra, ahol csütörtökön döntenek további fogvatartása, vagy szabadlábrahelyezése ügyében. A szőke fiatal nő megviselje a rendőrségen töltött éjszaka, sápadt arcán könnyek gördültek végig a főügyési határozat hallatára: az egykori szépségkirálynő megtörve, szánalomramélto módon várja a döntést...

Rádióműsor

— Romániai időszejtárs. —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 16.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13:10: Vokálzene lemezek. 13:30: A rádió szalonzenekara. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 18: Gyermekek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:17: Régi táncok lemezek. 19:30: Modern táncok lemezek. 19:50: Hírek magvarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Mihail Tican-Romano előadása. 20:15: A nemzetek zenéje: Szilavia. Lemezek. 20:45: Hírek. 21: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny műsorát. 21:15: A Filharmonica zenekar szimfonikus hangversenye. 22:10: Hírek, sportközlemények. 22:30: A zene folytatása. 23:10: Lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna hírek, hanglemezek, éterrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Éneklő ifjuság. 13:40: Hírek. 13:55: Loósz József hegedűl, zongorán kíséri Kemény Ákos. 14:20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Mursi Elek cigányzenekara. 15:30: Hírek. 17:15: Ruszinnelvívő előadás. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: Gazdantafolyam. 18:45: A rádió szalonzenekara. 19:20: Mi van a föld alatt? Beszélgetés. 19:50: Tánclemezek. 20:15: Hírek. 20:25: Öszikék. Összeállította Illyés Gyula. 20:55: Csóka Béla énekel, zongorán kíséri Cs. Gyurica Mária. 21: Operaházi Zenekar. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:05: Cselényi József énekel, Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:25: Filmdabok és jazzszámok hanglemezeiről.

Budapest II. 18:15: A rádió szalonzenekara. 19:55: Angol nyelvoktatás. 20:30: Kárpáthy Zoltán magyar nótákat zongorázik. 21: Hírek. 21:20: Liotas Konstantin görög dalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 21:45: A Parthens. Genthon István dr. előadása. 22:25: Vidám számok hanglemezeiről. 22:40: Időjárásjelentés.

KOZGAZDASAGI KOZLONY

Egységesítik Temestartomány területén az ármaximálás rendszerét

Jelentették, hogy Arad város vezetősége javaslatot terjesztett a temesvári királyi széktartóságon működő árelenőrző bizottság elé a maximális árak új megállapítására.

Egyidejűleg az Aradi Kiskereskedők Szindikátusa is emlékirattal fordult ehhez a bizottsághoz és többek között azt kérte, hogy bizonyos cikkeket vonjanak ki a maximálás alól, másrészt pedig egyes cikkek maximális árát emeljék. A kereskedők rávilágítottak annak hátrányára is, hogy a széktartóság területén egyes városokban bizonyos cikkek árát maximálták, más városokban viszont ugyanazek a cikkek továbbra is szabadforgalom tárgyát képezik. Ennek az a következménye, hogy ezek az árak egyes városokból eltűnnek, mert azokba a szomszédos városokba viszik,

ahol nem esnek maximálás alá. Ezzel kapcsolatban most az Aradi Kiskereskedők Szindikátusa értesítést kapott Temesvárról, hogy a széktartósági árelenőrző bizottság foglalkozott a maximálás kérdésével és a döntés szerint a széktartóság területére egységes rendszerrel vezetnek be arra vonatkozóan, hogy mely árakat maximálják és melyeket mentesítik a maximálás alól. Ugyanekkor elhatározták azt is többek között az aradi maximálás alól, vagyis a jövőben a rizs Aradon is szabadforgalom tárgyát képezi. Ez az intézkedés csak akkor lép életbe, ha Arad város vezetősége már elkészíti a maximális árak új jegyzékét, illetve az Aradra megállapított új maximális árakat jóváhagyja.

Kedvezően rendezik a katonai szolgálatra behívott magánalkalmazottak helyzetét

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium, a katonai szolgálatra behívottak helyzetét szabályozó 1939. május 8-iki törvény alapján, tárgyalásokat kezdett a számottevőbb munkaadó szervezetekkel: a Gyáriparosok Országos Szövetségével, a Román Bankok Szövetségével, a Fém- és Bányai Szövetséggel, a Petroléumiparosok Szövetségével és a Munkaadók Céheinak Szövetségével. Ezzel egyidejűleg megbeszélés folyt a munkások szövettségének kiküldötteivel is.

A kormány a tárgyalások folyamán azt az óhaját fejezte ki, hogy a katonai szolgálatra behívott magánalkalmazottak helyzetét a jelenleginél kedvezőbben rendezzék. Erre nézve a munkaadói érdekviseletek különféle javaslatokat tettek. A minisztérium most tanulmányozza ezeknek a javaslatoknak az összecségyeztetési lehetőségét, melynek befejeztével a tárgyalásokat tovább folytatják és az eredményt a minisztertanács elé terjesztik.

Három napon belül be kell jelenteni az olajkészletet. Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezett arról, amelynek értelmében az összes kereskedőknek 3 napon belül be kell jelenteniük a hirtokaitban lévő olajkészleteiket. A spekuláció megakadályozása végett kötelesek bejelenteni a beszerzési árakat és a készletekről szóló kimutatásban kötelesek bemutatni az eladási árakat is. Az olajgyáraknak ugyancsak 3 napon belül részletes kimutatást kell készíteniük a rendelkezésükre álló készletről és olajmennyiségéről.

Kedvezményt adott a Társadalombiztosító Pénztár az 1933 április 8-ika előtti illetéktartozások kiegyenlítésére

Bucurestiből jelentik: A Társadalombiztosító Intézet igazgatósága az alábbi nagylétszámú hirdetményt közli:

Hivatkozással a társadalombiztosítási törvény 297-ik szakaszára, a munkaadók érdekében, kiknek 1933. évi április 8-ika előtti időből a társadalombiztosítással szemben fizetési hátralékaik vannak, tudatjuk, hogy ezen hátralékaikat a törvény fenti szakasza értelmében 1939. december 22-ig bezárólag a következő kedvezményes fizetési feltételek mellett egyenlíthetik ki:

10.001 leitől 25 ezer leig az adósság 20 százalékat.

25.001 leitől 50 ezer leig az adósság 30 százalékat.

50.001 leitől 100 ezer leig az adósság 40 százalékat.

100.001 leien felül az adósság 60 százalékkal nyer teljes kielégítést.

Az 1939. évi december hó 22-én túl a fenti kedvezményes hátralék fizetés megszűnik.

A nemzetgazdasági minisztérium épületébe költözött a külkereskedelmi hivatal. Bucurestiből, jelentés szerint a külkereskedelmi hivatal a nemzetgazdasági minisztériumnak a Calea Victoriei-n lévő új palotájába költözött.

Már 1900 lei a kompenzációs font. A hétfői nyitás után igen élénk üzleti hetet várnak a bucaresti-értéktőzsdén. Ami a devizapiacot illeti, a kompenzációs font árfolyama a bankközi forgalomban elérte az 1900 leit.

Férfigyeneség

kezelendő az „OKASA” külföldi, hormonos készítménnyel, dr. Lahusen utasítása szerint.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Kis doboz 350.— leiert, nagy doboz 650.— leiert szállít vidékre, utánvétel ellenében dr. Guci gyógyszerifára, Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 33 (Frascapalota). Kívánságra gazdagon illusztrált felvilágosító brosurát küld díjmentesen, zárt borítékban, minden felírt személynek „NIFAR” S. A. R. Serviciul Stiintific AD Bucuresti, Str. Maria Rosetti 47.

Uj intézkedés

a rekvirálásokkal kapcsolatban

A Monitorul Oficial november 13-iki száma minisztertanács jegyzőkönyvet közöl, amely felhatalmazza a nemzetvédelmi minisztériumot, hogy fizetés ellenében a mezvel bizottságok által megállapított áron a következő árucikkeket, illetve helyiségeket rekvirálja:

Szénaprésék, utazások, amelyek listát vagy pedig magvak szállítására alkalmas rakományok különböző anyagok elhelyezésének céljaira, tábori népszékek berendezésére alkalmas helyiségek, valamint népszékek.

Ezekben az esetekben rekvirálás abban az esetben eszközendő, ha a szállítók, vagy tulajdonosok nem hajlandók a hadsereg rendelkezésére bocsátani az anyagokat, rakományokat, népszékeket, vagy pedig a piac árával szemben túlzott és indokolatlan árat kérnek.

A temesvári iparfelügyelőség közbenlárt, hogy a gyárak külföldi nyersanyagszállítóinak régi követeléseit a Banca Nationala fizesse ki

A bányási gyáriparban jelenkező nyersanyaghiány egyre súlyosabban érezhető. A helyzet tanulmányozása alapján Paul Livius iparügyi vezérfelügyelő arra a megállapításra jutott, hogy a külföldről történő nyersanyagszállítást az is akadályozza, hogy a gyárak régi adósságait még mindig nem fizették meg. Ezeket a külföldi adósságokat a gyárak a Banca Nationala devizaelenőrző osztályán helyezték letétbe, de még nem kerültek átutalásra.

Az iparügyi vezérfelügyelő megkérte Marta Alexandru dr. királyi széktartót, járjon közbe Mihaela Constantinescu miniszternél, a Nemzeti Bank kormányzójánál, hogy ezeket a több, mint egy éve letétbe helyezett összegeket utalják át külföldre. A gyárak közül igen sok már több évtizede ugyanannál a külföldi cégnél rendeli a nyersanyagát és alig kétséges, hogy amennyiben a külföldi hitelezők a régi adósságokat megkapnák, semmi sem akadályozná a nyersanyag, elsősorban a fonalárú szállítást.

Megkezdődnek az olasz-román kereskedelmi tárgyalások. Az olasz-román kereskedelmi egyezmény hatálya december 31-én lejár. Erre való tekintettel a jövő hét folyamán küldöttség utazik Rómába az új egyezményre vonatkozó tárgyalások lefolytatása végett.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. száma, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Gyakorlott gyermekgondozónő, hosszú éves bizonyítvánnyal állást keres. Vidékre is megy. Címeket a kiadóba kér. 5189

ÜZÁRÁS

Bul. Reg. Ferdinand 41., volt Mezőgazdák házában azonnalra kiadó egy négyszobás, összkomfortos, modern erkélyes, tetőtérrel, újonnan festett lakás. Bővebbet a házmesternél. 5191

Kétszobás, uccai, földszintes lakás összkomforttal kiadó. Str. Consistorului 35.

Uj házban kétszobás, összkomfortos lakás azonnalra is kiadó. Ugyanott egy perzsabunda és díszes Meidinger-kályha eladó. Bul. Carol 68. 5187

Diszkrét butorozott szoba, fürdőszobával olcsón kiadó azonnalra, vagy dec. 1-re. Str. Turnului 5., a Central-mozival szemben. 5194

VÉTEL-ELADÁS

Vas virágtartó-állványt, vagy vaslába márványasztal lábat keresek megvételre. Weisz. Str. Eminescu 41. 5193
Egy finom jérfikabát magas termetre eladó. Cím a kiadóban. 5192

Jókarban levő mély gyermekkosci eladó. Cím: Calea Victoriei No. 56. 5186

Köngőstalan hangu, hosszú bécsi zongora helyszüke miatt igen előnyös feltételek mellett eladó. Ackermann. Str. Biruinte 10 (Str. Abatorului második mellékúcaja).

Dióháló, modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban Tempo bi-zománnyal üzletben. Fischer Eliz-palota. 4878

Elem és zseblámpa-dumping árak

a MOTORICA-nál. Arad.

Calea Banatului 10. — Telefon: 21-42

Dura	13.50+1	forzalmi adó
Zeus	12.50+1	
Venus	10.—+1	
Eos	11.—+1	
Super	12.—+1	
Jozr	13.—+1	
Golf nagy	14.—+1	

Zseblámpa forus

Dura oldalnyílós fenőr Le 80.—

Veg. 80.—

Golf zseblámpa 80.—

Komplett (elem, égő és lámpa) 41.—

a fenti árainkból a viszonteladók nagy rabatot kapnak.

INGATLAN

Közponban

„Fehér Kereszt” szálcsészes egész közelekvő magánház, 4 szoba, nagy hall, fürdő, cse édeszobás modern kással, teljes alapincézéssel, parkirozott udvarra, majdnem telek részben, 75.000 Leiert eladó. Megbizott:

Kiss Lajos „URANUL”

INGATLANIRODÁJA.

Str. Em. Pescu 2. sz., 7 emelet.
Schutz-posztóújság felel.

KÜLÖNFÉLEK

Keresetnek teherhordó kamionok különböző anyagok az állomásról a Santierre való fuvarozásához, egy nagy Santier részére Ineu, jud. Arad Ajánlatokat személyesen, vagy telefon utján kér Santier Militar. Ineu. Telefon 20.

Beraktározási raktárban lakásberendezések, vagy egyéb árak olcsón beraktározhatók. Elfogadható áron eladó: üzletberendezés, klubgarnitúra, villanylámpák, falitükör. Str. Moise Nicoară No. 9-11. 5184

Őszi kabátokat, ruhákat fest, tisztít és bordol-gokat fest szépen és jutányos áron Markovits Károly STR. DUCA 7.

Legújabb jelentéseink:

Moszkva nem fenyegette meg Finnországot

Helsinki. A finn küldöttség, amely eddig Moszkvában tárgyal, ma Helsinkibe érkezett. Tanner pénzügyminiszter kijelentette, hogy a tárgyalások barátságos légkörben folytak. Oroszország nem tanúsított fenyegető magatartást. Utimátumot sem adott és a tárgyalások tulajdonképpen nem szakadtak meg.

Tanner finn külügyminiszter, megérkezése után elmondotta az újságíróknak, hogy a szovjet egyáltalán nem lépett fel fenyegetően a finnnek szemben és nem küldött utimátumot a finn kormányhoz. Arra sem volt szükség, hogy elfogadható alapot találjanak a tárgyalások folytatására. A bizottságot moszkvai tartózkodása alkalmával ünneplésesen fogadták és Sztalin a búcsúzáskor szerencsét kívánt Finnországnak, míg Molotov viszontlátással búcsúzott a bizottság vezetőitől.

Stockholm. A svéd sajtó ismerteti Paasikivi finn államtanácsos nyilatkozatát, amelyet Moszkvából való visszatérésekor a finn határon tett az újságírók előtt. Hangsúlyozta, hogy a finnek és az oroszok között nem szakadtak meg a tárgyalások. Molotov, amikor közölte vele, hogy a finn küldöttség hazautazik, annak a reményének adott kifejezést, hogy a későbbi tárgyalások a végleges kiegyenlítésre fognak vezetni.

Paasikivi ezzel a mondásával egyben azt is megakartja cáfolni, hogy a szovjetkormány utimátumot intézett volna Finnországhoz.

Helsinki. A Reuters-iroda, mértékadó finn forrásból származó értesülése alapján megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Vilpuri város feletti szov-

jet repülőgépek repültek volna el és egy szovjet repülőgépet a finnek lelőttek volna.

Helsinki. A Havas hírszolgálati iroda jelentése szerint Kallio finn köztársasági elnök szerdán kihallgatáson fogadta a Moszkvában tárgyaló bizottság tagjait, akik jelentést tettek a moszkvai tárgyalásokról. Paasikivi, a finn tárgyaló bizottság elnöke az államelnöknel volt kihallgatása után nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és hangsúlyozta, hogy a tárgyalások a szovjet megbízottakkal a legudvariasabb formában folytak le. Teljes megoldás jött létre — mondotta a finn főmegfuzott. — de a tárgyalásokat egyik részről sem tekintik megszakítottnak. Részleges megoldás aligha lehetséges, miután a szóban levő kérdések összefüggő egészet alkotnak.

Szovjetcsapatok Litvániában

Kaunas. Az orosz csapatoknak a Szovjet-litván segélynyújtási szerződésben megállapított bevonulása az elmúlt éjszaka megkezdődött. Egyelőre egy ezred tüzérség érkezett Alysztus délitvániai városba és elhelyezkedett a november elseje óta előkészített lakta-nyában. Ebben a városban állítólag még 5000 katonát tartózkodik majd. Vilna környékén egy hadosztálynyi szovjet csapat állomásozik, a litvániai szovjet csapatok összlétszáma azonban nem lesz több 25 ezer főnél.

Újabb három német tengeralattjáró elsüllyesztését jelenti az angol tengerészeti miniszterium

Berlin. A német tengerészeti miniszterium jelentése szerint az angolok három német tengeralattjárót süllyesztettek el újabban és ezek közül kettőt kereskedelmi gőzös, egyet pedig hadihajó semmisített meg. Egy angol kereskedelmi hajót megtámadott egy német tengeralattjáró és élethálál harc kezdődött meg az angol kereskedelmi gőzös, valamint a német tengeralattjáró között. Az angol hajó olyan ügyesen mozgott, hogy csaknem sértetlenül került ki a harcból, a német tengeralattjárót viszont találat érte. Röviddel később angol torpedórombolók jelentek meg a helyszínen és teljesen szétrombolták a német tengeralatt-

járót. Egy másik angol gőzös rövid harc után elsüllyesztett egy tengeralattjárót. A harmadik német tengeralattjáró elsüllyesztéséről is szaboni hír számol be. A Jenny nevű norvég hajó parancsnoka közölte, hogy hajóját, amely élelmiszert szállított, egy német tengeralattjáró feltartóztatta és rakománya átadásra kényszerítette. A norvég hajó eleget tett a felhívásnak, de akkor megjelent két hazaférfi angol hadihajó, amelyek mélytengeri bombákkal elsüllyesztették a tengeralattjárót. Röviddel később olajgyűrűk jelentek meg a tenger felszínén, amik azt igazolták, hogy a tengeralattjáró elsüllyedt.

Kiterjeszti a hadművelési területeket a német hadvezetőség?

Állítólag nem a nyugati hadszíntéren indul meg a nagy német támadás

Genfben jelentik: Külföldi hírlapírók körében az utóbbi időkben felmerült annak a lehetősége, hogy a német hadvezetőség nem a nyugati hadszíntéren kezdi meg nagyobbarányú hadműveletét, hanem olyan területen, amely ilyen vonatkozásban eddig nem iőtt számításba. Tudni vélik, hogy német csapatösszevonások történtek, éppen a nyugati hadszíntérről elvonások átcsoportosításával. Ennek célja állítólag nagyobb-

arányú, gyors sikert ígérő hadművelet megkezdése lenne. Ezt a feltevést különben ugyancsak semleges hírlapírói körökben visszautasítják és kitanak amellett, hogy a német hadvezetőség nem kívánja kiterjeszteni a hadművelési területeket, hanem november 20-ika körül tervezi a nagy támadás megindítását a nyugati hadszíntéren.

Zsákmányon osztozkodó kasszafurók és csendőrök véres tűzharc Székesfehérvár közelében

Székesfehérvárról jelentik: A város szomszédságban levő Szabad-Batján határában kedden egy földműves két kopottás ruhájú idegenre lett figyelmes, akik az erdő szélén

nagymennyiségű ezüstpénzt számoltak. Jelentette az esetet a községi csendőrségnek, ahonnan kerékpáros járőrök mentek ki a helyszínre.

Amikor az idegeneket megközelítették, ezek kabátjuk alól gyorstüzelő revolvereket kapnak elő és sorjáratot adtak a csendőrökre. Várfi Ottó csendőrtörzsörmeszer sebesülten esett le a kerékpárról, de azután így is több lövést adott le, míg a másik csendőr egy fa mögül tüzelte a haramiákra, akik az erdő sötétjében elmenekültek.

A sebesülten csendőr visszasiétejt a községbe és Székesfehérvárról kért telefonon segítséget. Hamarosan teherautókon érkezett meg egy szakasz csendőr. A megsebesült törzsörmeszer mentőautón szállították a székesfehérvári kórházba, míg a csendőrök a környékbeli emberekkel megkezdtek az erdő és a környék átkutatását. Azonban a banditáknak az alkonyatban sikerült elmenekülniük.

Bolgárdi közelében szerdán reggel két férfikabátot találtak, amelyeknek egyike az ujján át volt löve és tele volt vérfoltokkal.

A kabátok zsebeiben modern kasszafuró eszközök voltak.

A banditák üldözése folyik.

Németország nem nézi féltlenül az Amerikából történő fegyverszállítást

Kopenhága. (Rador.) A National Tidende berlini tudósítója jelenti, hogy nincsen olyan német aki elhinné, hogy a hadvezetőség egész télen át nyugodtan fogja tűrni az amerikai fegyverszállítást a szövetségesek részére. Meg vannak győződve arról, hogy *nagyarányu légitámadásokkal és buvárhajó harccal gátolják mind meg a fegyverszállítást.*

Nagybritannia ellen még külön légitámadásokat intéznek és erre a célra igen sok repülőgépet fognak felhasználni.

Azt is kívánják, hogy a semleges államok tiltsák meg a szövetségesek fellegettezt kereskedelmi gőzöskének kikötőkbe való befutását.

mert ez a semlegességi megállapításokba ütközne.

Román-egyiptomi kereskedelmi egyezmény készül

Kairóból jelentik: A román kereskedelmi küldöttség, amely eredetileg Törökországba utazott, hogy tárgyalásokat folytasson, megérkezett Egyiptomba. A román küldöttség itt is tárgyalásokat folytat román-egyiptomi kereskedelmi egyezmény létesítése céljából.

Magyarország

szabályozta a nyersanyagimportot

A nyersanyagellátás biztosítása érdekében Magyarországon nyolc bizottságot létesítettek az iparvállalatok megbízottainak részvételével. Bármilyen nyersanyag behozatalára ezek a bizottságok adják ki az engedélyeket. Ugyan ezek a bizottságok döntenek arról is, hogy a nemzetvédelmi célokra zárolt nyersanyagokból mit és mennyit lehet felszabadítani.

Halálra gázolta a vonat a szlovák parlament alelnökét

Pozsonyból jelentik: Buday József, a szlovák parlament alelnöke a Tátrából Pozsonyba visszatérőben Lipótváros állomáson kiszállt és a meginduló vonat kerekéi alá került, amelyek halálra gázolták. Az elhunytat özvegye és gyermeke gyászolják.

Ismét Attlee őrnagyot választották az angol munkáspárt vezérévé

Londonból jelentik: Attlee őrnagyot ismét megválasztották az angol munkáspárt vezérévé. A választás amelyet a párt parlamenti csoportjának szerdai értekezlete után vittek meg, egyhangú volt. Greenwood munkáspárti vezető ugyancsak egyhangúlag megválasztották Attlee helyetteséek.

Ezer ember pusztult el a világ egyik leggazdagabb olajvidékén tomboló tűzvészben

Caracas. A venezuelai kormány hivatalosan jelenti, hogy a nagy petroléumvidék központjában, Lagunillasban borzalmas tűzvész pusztult.

Már eddig is több száz ember a lángok között pusztult. A teljes elpusztulás veszélye fenyegeti a világ egyik legnagyobb és leggazdagabb olajvidékét.

Lagunillas telepítvény a Marakaibu lagunákban fekszik. A tűz egy mulatóban keletkezett, egy gázlámpa felrobbanása következtében. A lángok hamarosan áterjedtek a közelben levő kunyhókra is és a tűz óriási méreteket öltött. Rövidesen az egész település lángokban állt.

Újabb jelentések szerint a halálos áldozatok számát ezerre becsülik.

A településen több mint háromezer asszony, gyermek és férfi lakik. A száraz földről a városkába vezető hidat is az elpusztulás fenyegeti. A venezuelai kormány három napos gyászt rendelt el.